

מדינת ישראל

בתי הדין למשמעת – משרד הבריאות בירושלים

תיק

תאריך: 9.7.2023

בפני חברי הועדה:

עו"ד יגאל חיות
מג"ר מוחמד אבו פול
מר גיא מאירוביץ'
- יו"ר הועדה
- חבר ועדה
- חבר ועדה

התובע:

עו"ד יונתן ברג

נגד

הנקבל:

אלהאמי חאג' יחיא, רוקח מורשה, מס' רישיון 100030, שמעונו
XXXXXXXXXX באמצעות בכ' עו"ד חיים שרייבר

1. כתב קובלנה:

נגד הנקבל הוגשה קובלנה בתאריך 30.1.2023.

עיקרי כתב הקובלנה:

הנקבל עבד כרוקח בבית מרקחת בסניף סופר פארם בדרך השלום 53
גבעתיים.

ביום 26.10.21 הודה הנקבל במסגרת הסדר מותנה בעובדות הבאות:

בתאריך 13.3.21 בסמוך לשעה 14.30 עת שעבד בסניף, התפתח בינו לבין
לקוח ויכוח לאחר שהלקוח קילל את הנקבל ואת אמו, ובין היתר השתמש
בביטוי "ערבי מסריח".

בהמשך ובאותן נסיבות, יצא הנקבל מאחורי הדלפק בו עבד ותקף את הלקוח בכך שדחף אותו במטרה להוציאו מהסניף.

בהמשך לאותן נסיבות, ברח הלקוח לכיוון יציאה מהסניף, אז הגיע הנקבל לכוונו תוך שהוא צועק לעברו שיצא החוצה, ותקף את הלקוח בכך שנתן לו מכה שפגעה בראשו ובחלק גופו העליון. כל המעשים בוצעו במהלך עבודתו של הנקבל כרוקח.

מעשיו של הנקבל תוארו בסרטון.

על פי הסרטון נראה כי הנקבל הוא זה שתקף את הלקוח, מבלי שנשקף לנקבל או לאחר כל סכנה. באותה עת נכחו בבית המרקחת לקוחות נוספים.

במעשיו כאמור לעיל, נהג בדרך שאינה הולמת רוקח – עבירה לפי סעיף 56א(1) לפקודת הרוקחים.

בישיבת הוועדה מיום 31.5.2023, הודה הנקבל בכתב הקובלנה.

החלטה:

לאור הודאת הנקבל בכתב הקובלנה, הוועדה מרשיעה את הנקבל בעובדות ובעבירה שיוחסו לו בכתב הקובלנה.

ראיות לעניין אמצעי המשמעת מטעם הנקבל:

בכ' הנקבל השמיע שני עדים מטעמו:

יעקב ינקוביץ:

לגבי האירוע אינו יכול להעיד כי לא היה נוכח בו, גם לא היה מעסיקו באותה תקופה. העד הוא מנהל סניף של הסופר פארם. הנקבל עבד אצלו כשנה. הנקבל איש מקצוע טוב. יש מחסור חמור ברוקחים. הנקבל עוזר לי בעבודה גם בשבתות. יש מחסור גם בתרופות והלקוחות עצבניים. הרוקחים מהמגזר הערבי "חוטפים דברי גזענות מצד לקוחות בכמות בלתי נסבלת". אני חושב שלנקבל בקטע הזה יש לו אורך רוח. מציין כי אזור בני ברק יותר מלטנטי ולאומני. מספר על מקרה בו לקוח צרח על הנקבל וקלל אותו. הנקבל עזב ונכנס לחדר ייעוץ רוקחי. הנקבל מגלה אורך רוח וסבלנות. אני בטוח שמקרה דומה לא יקרה.

בחקירה חוזרת השיב העד כי הרוקחים עוברים הרבה קורסים והדרכות בנושא אלימות כלפי רוקחים.

טיעונים לעניין אמצעי המשמעת:

טיעוני בכל' הקובל:

הדבר מאוד חמור, דבר שמכתיב את מקצוע הרוקחות. גם אם לקוח בא ומקלל את הרוקח, את האימא שלו את המקצוע שלו – זה לא אמור להשפיע עליו. זאת המציאות. יש טעם לפגם לטעון להקלה שהמטופל קילל אותי. זו הליבה של המקצוע. אם לטעון שבעקבות הקללות איבדתי את העשתונות, עם זה מתמודדים, ואם אתה לא מסוגל להתמודד, אז יש בעיה. לעניין אמצעי הענישה שהוועדה מוסמכת להטיל, הפנה לסעיף 56ט"ז רבתי לפקודה. בין השאר יותר מאמצעי אחד, השתלמות מקצועית והכשרה. מבקש לשקול שימוש באמצעי זה בנוסף. מציע לחייב את הנקבל לעבור הכשרה או השתלמות בקורסים, אצל פסיכולוגים ויועצים ארגוניים. זאת על מנת לקצר את תקופת ההתלייה. ראוי שהעונש בפועל יהיה התלייה קצרה יחסית, בגלל שזה היה אירוע של אלימות לא מתוכנן, קרה בפרץ של כעס, וכן מציע גם עונש נוסף על תנאי.

הפנה להחלטה בעניין דר' אברהם קריכלי. מקרה לא זהה. הפנה להחלטה בעניין דר' לאוניד מיכאל. בשניהם יש אלימות מסוימת.

לסיכום, הנקבל הודה והביע חרטה. ממבקש התלייה לשלושה חודשים, הכשרה ועונש על תנאי.

טעוני בכל' הנקבל:

מבקש לדחות את הפסיקה שהביא הקובל. אין המקרים דומים כלל.

המקרה שלפנינו אירע בשנת 2021. הנקבל עבד כל אותה תקופה ללא הכשרה. העובדים שבסופר פארם מתקבלים לאחר מבחנים והכשרות. יש עליהם פיקוח צמוד. מאז האירוע ממשיך הנקבל לעבוד. מפרנס יחיד, אב לשלושה ילדים. רעייתו אינה עובדת. משפחתו ידועה ומכובדת.

יש פה התגרות מוקדמת. מילים קשות ופוגעות. הלקוח היה מסיג גבול, מקלל ומעליב. היה צריך לפנות את המקום. הנקבל לוקח אחריות מלאה על האירוע. הנקבל מתקשר למשטרה ומדווח על האירוע. הנקבל נחקר ושיתף פעולה, ומודה בעבירה. נפתח הליך פלילי שנסגר בהליך של הסדר מותנה. הוטל עליו לשלם 1200 שח, ופיצוי למתלונן 1200 שח. עובד כ-15 שנים כרוקח. אין לו עבר פלילי או משמעותי. מדובר בעבירה הרף הנמוך ביותר, תקיפה סתם. הנקבל מספר כי עבר מספר פעמים השתלמויות בסופר פארם. הקובל לא המציא שום סילבוס לגבי התכנים בקורס שהציע שהנקבל יעבור.

בהתחשב באמור לעיל ובמצבו הכלכלי, מבקש להסתפק בעונש של נזיפה.

בהמשך הדיון התעוררה מחלוקת מתי הודה הנקבל במשטרה, בגרסה הראשונה או בשנייה. הוועדה ביקשה להציג בפניה את הגרסאות וכן את סרטון צילום האירוע ממצלמת בית המרקחת.

החלטת הוועדה:

נגד הנקבל הוגש כתב אישום מתוקן "לטובת הסדר מותנה" בתאריך 26.10.21 בעבירה של תקיפה סתם – לפי סעיף 379 לחוק העונשין, תשל"ז 1977. בעקבות הגשת כתב אישום הנ"ל, הוגשה נגד הנקבל קובלנה, ראה לעיל. הנקבל הודה בעובדות ובעבירות שבכתב הקובלנה, והורשע בהן.

הוועדה עיינה בעדויות שמסר הנקבל במשטרה, בכתב האישום המתוקן, וצפתה בסרטון שצולם בעת האירוע במצלמות הסופר פארם. אין ספק כי הנקבל הודה במעשה התקיפה, ואין נפקא מינה, לעצם העניין, אם זה היה בגרסתו הראשונה או השנייה שמסר במשטרה.

הוועדה רואה בחומרה יתרה את מעשי התקיפה שביצע הנקבל במטופל, עת יצא מאחורי הדלפק בו עבד, ותקף את המטופל, לקוח, בכך שדחף אותו, עת שעמד לקבל שירות מהנקבל. הנקבל לא הסתפק בכך, ורדף אחרי הלקוח, שברח לכיוון היציאה, ותקף אותו שנית בכך שנתן לו מכה שפגעה בראשו ובחלק גופו העליון.

הוועדה לא התעלמה מכך כי עובר לאירוע התקיפה, המטופל קילל נמרצות ופוגעות את אמו של הנקבל ואת הנקבל בכך שכינה אותו, בין היתר, "ערבי מסריח".

"אין ספק כי המטופל הוא זה שהתחיל את האלימות המילולית, לצעוק ולקלל, גידופים חמורים מאוד "יא ערבי מסריח כוס אימא שלך" (דברי התובע, פרוטוקול מיום 31.5.2023).

עם כל ההבנה למצבו הפגוע של הנקבל, ולסערת רגשותיו עקב מעשה ההתגרות המילולית של המטופל כלפיו, היה עליו, בהיותו משרת ציבור, לנהוג באיפוק ובסובלנות, בוודאי שלא לתקוף, פעם אחר פעם את המטופל, ולרדוף אחריו כשזה ברח לכיוון היציאה מבית המרקחת.

התנהגות בדרך שאינה הולמת:

עקב מעשיו והתנהגותו, הנקבל הודה והורשע בעבירה על פי סעיף 56א(1) לפקודה – בדרך שאינה הולמת את עיסוקו.

בפסק דין עש"מ 3849/03 מיכל אלבז נ' נציבות שירות המדינה נפסק לגבי טיבה ומהותה של העבירה: 17(3) לחוק שירות המדינה (משמעת) תשכ"ג 1963- "התנהגות שאינה הולמת את תפקידו..." , עבירה דומה במהותה לעבירה הנדונה בפנינו.

"אכן עבירה לפי סעיף 17(3) אינה עבירה שגבולותיה מוגדרים, וכבר נאמר עליה שהיא בעלת "רקמה פתוחה", המתאימה את עצמה לנסיבות העניין ולזמנים, ושוליה רחבים ביותר. אף על פי כן, היא אינה חסרת גבולות, והיא מתאפיינת בהתנהגות פסולה מן הסוג "ששום ארגון או מקצוע אינו יכול לסבול, משום שאם היא תיהפך מקובלת באותו ארגון או מקצוע, יהיה בכך כדי להעכיר את האווירה, לשבש את יחסי העבודה, לערער את יחסי האמון מצד הציבור או לחבל בדרך אחרת בתפקוד התקין של הארגון". (בעניין זה ראה גם ער"מ 1351/95 ליאון פינקלשטיין נ' התובע בבית הדין המקומי למשמעת, פ"ד מט(5)).

כבר נפסק לא אחת, במספר פסקי דין כי השיקול המרכזי בהליכים משמעתיים הינו שיקול של הגנה על האינטרס שיש לציבור בשמירה על רמתו וכבודו של המקצוע ועל אמון הציבור בנמנים עליו. הענישה המשמעתית באה להגן על הערכים והאינטרסים של הציבור, האינטרס בהרתעה כללית, הצורך בשמירה על כבוד המקצוע ועל אמון הציבור במקצוע. (ראה החלטה בע"א 10979/04 בעניין דר' ליביו לאור נ' שר הבריאות וכן החלטה בע"א 50/91 דר' אדגר סבין נ' שר הבריאות).

הוועדה שקלה לחומרה את התוקפנות שגלה הנקבל, חזור ושנה, כמתואר לעיל, במהלך עבודתו כרוקח, כלפי מטופל, לקוח מקבל שירת. הנקבל בהתנהגותו פגע בכבודו של מקצוע הרוקחות ובאמון הציבור במקצוע זה. מן הראוי לנקוט באמצעי משמעת מרתיע.

לקולה שקלה הוועדה את ההתגרות והאלימות המילולית מצד המטופל, עובר לאירוע, והיא מצרה על כך ומגנה זאת, שלמעשה הייתה המניע להתנהגותו של הנקבל, הגם שאין הצדקה לקבלה. את מצבו הכלכלי, היותו מפרנס יחיד, העדר עבר פלילי ומשמעתי, קבלת אחריות והבעת חרטה.

לאור האמור לעיל ובשקלול הנסיבות, הוועדה מחליטה להטיל על הנקבל
התליית רישיון לחודשיים. תוקף ההחלטה מיום קבלתה.

הוועדה אינה רואה, בנסיבות המקרה, מקום להטיל גם אמצעי משמעת על
תנאי.

ערעור על החלטת הוועדה לפני בית המשפט המחוזי בתוך 45 ימים מיום
המצאתה.

מג'ר גאי מאירוביץ
חבר

מג'ר מוחמד אבו פול
חבר

יגאל חיות, עו"ד
יו"ר